

Vergaderjaar 2007–2008

31 200 XIV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2008

Nr. 226

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 juni 2008

Hierbij informeer ik u over de 60ste conferentie van de Internationale Walvisvaart Commissie (IWC) en de Nederlandse inzet daarbij. De conferentie wordt van 23 tot en met 27 juni 2008 gehouden in Santiago, Chili. Daaraan voorafgaand vinden vanaf 29 mei de vergaderingen plaats van de wetenschappelijk comités en diverse werkgroepen.

Agenda IWC

Het belangrijkste punt voor de vergadering is de discussie over de toekomst van de IWC. Daarnaast zal ook aandacht worden geschonken aan meer reguliere agendapunten zoals walvisdodingmethoden, de autochtone walvisvaart, de verdere besprekingen over een herzien beheerregime, de instelling van walvisreservaten, sociaal-economische implicaties en kleinschalige kustwalvisvaart, de wetenschappelijke walvisvangst, veiligheid op zee en het voortbestaan van het beschermingscomité.

EU-coördinatie

Een gezamenlijke positie van de EU-lidstaten die ook lid zijn van de IWC, is vastgesteld voor IWC60. Deze is leidend voor de Nederlandse inzet. Denemarken heeft zich teruggetrokken uit dit specifieke Raadsbesluit. Dat het voor Denemarken niet mogelijk blijkt te zijn om deel uit te maken van een gezamenlijk overeengekomen positie van de EU-lidstaten, geeft aan hoe gevoelig het onderwerp is. De autochtone walvisjacht van de Deense overzeese gebieden (Groenland en de Faröer eilanden) is door de IWC geaccepteerd.

Hoofdpijnen van de Nederlandse inzet

Nederland is tegen de walvisvaart en voor het moratorium. Het doel van de Nederlandse inzet is de commerciële en wetenschappelijke walvisvaart te beëindigen. Op weg daar naartoe wil Nederland zoveel mogelijk walvis- sen beschermen door de gaten in het moratorium te dichten: Japan moet stoppen met de wetenschappelijke walvisvaart en Noorwegen en IJsland moeten het moratorium erkennen en respecteren.

De algemene uitgangspunten voor de Nederlandse inzet zijn:

- Nederland is voor het moratorium;
- Nederland is tegen de wetenschappelijke walvisvangst;
- Nederland wil de toekomst van de IWC veiligstellen;
- Nederland blijft inzetten op een ministeriële conferentie; en
- Nederland is voor vrijheid van meningsuiting en benadrukt de rechten van NGO's en de relevantie van hun deelname in de IWC.

Toelichting Nederlandse inzet

De toekomst van de IWC

De walvisjagende partijen twijfelen steeds meer aan het nut van de IWC, omdat er sinds de instelling van het tijdelijke moratorium in 1986 geen vooruitgang is geboekt bij de ontwikkeling van een herzien beheerregime. Sinds 2007 is een aantal bijeenkomsten georganiseerd om te kijken hoe de partijen gezamenlijk met de IWC als dé autoriteit voor de bescherming en het beheer van walvissen verder kunnen gaan. Hierbij werd verkend hoe de huidige impasse in de discussie over commerciële en wetenschappelijke walvisjacht binnen de IWC opgelost kan worden.

In maart 2008 vond een tussentijdse IWC-vergadering plaats in Heathrow. Het doel van deze bijeenkomst was het ijs te breken tussen de voor- en de tegenstanders van de walvisjacht en nader tot elkaar te komen. Dit lukte onder leiding van de voorzitter, die werd bijgestaan door vooraanstaande diplomaten. Hoewel er geen concrete besluiten zijn genomen, was de sfeer constructief en biedt een goede basis om verder te praten. Een land als Japan dat vorig jaar nog dreigde uit de IWC te stappen, heeft de intentie getoond om een uitweg te vinden in de heersende impasse.

Er zijn twee scenario's voor de toekomst van de IWC: 1. het uiteenvallen van de IWC, en 2. het veiligstellen van de IWC. Nederland acht scenario 1 onwenselijk, omdat we de IWC nodig hebben om de walvis te beschermen. Zonder IWC hebben we niets anders dan het VN-Zeeverdrag, dat minder vergaand is dan het Schedule van de Internationale Conventie voor de Regulering van de Walvisvaart (ICRW). Om het voortbestaan van de IWC te verzekeren wil Nederland in een positieve sfeer een inhoudelijke dialoog voeren.

Herzien beheerregime

De totstandkoming van een herzien beheerregime zal een belangrijk onderdeel zijn van de besprekingen over de toekomst van de IWC. Nederland heeft drie hoofdonderwerpen die we graag terug willen zien in een pakketafspraken rondom een gedegen en effectief controlebaar beheerregime:

1. de beëindiging van de wetenschappelijke walvisvaart;
2. de handhaving van het moratorium op de commerciële walvisvaart; en
3. een strikt nalevingmechanisme op basis van een GPS-controlesysteem en afdwingbare sancties.

Het strikte nalevingmechanisme moet een internationaal controlesysteem omvatten, waarbij landen direct rapporteren aan de IWC: met gebruikmaking van GPS zijn de schepen overal te volgen; onafhankelijke waarnemers moeten op de schepen aanwezig zijn; DNA-registraties moeten worden ingevoerd, zodat producten traceerbaar zijn; en er moeten sancties in werking gesteld worden wanneer de regels niet nageleefd worden. Om er zeker van te zijn dat de regels nageleefd worden, moet een handhavingcomité ingesteld worden ondersteund door het Wetenschappelijk Comité. Nederland wil dat de walvisvarende landen zelf de kosten voor de waarneming en controle op vangsten dragen.

Reservaten

Nederland is voorstander van het instellen van walvisreservaten. Reservaten kunnen bijdragen aan het herstel van walvispopulaties. Nederland werkt zelf aan een walvisreservaat in de Caribische wateren van het Nederlandse Koninkrijk. Nederland zal een voorstel van Brazilië voor een reservaat in de Zuid Atlantische Oceaan steunen. Om conflicten te reduceren zal Japan – in tegenstelling tot eerdere jaren – geen voorstellen indienen, om het walvisreservaat in de zuidelijke oceaan op te heffen. Japan roept andere IWC-leden op ook geen voorstellen in te dienen vóór een reservaat.

Beschermingscomité van de IWC

Nederland ondersteunt het werk van het Beschermingscomité van de IWC. Dit comité richt zich op de bescherming van walvissen voor andere bedreigingen dan de walvisvaart, zoals klimaatverandering, vervuiling van de zee, onderwatergeluid, botsingen van schepen met walvissen, verstoringen van leefgebieden en bijvangst van walvisachtigen in visnetten. De inzet van Nederland in dit Comité is erop gericht de betrokkenheid van andere belangrijke partijen bij het Comité als Japan en Noorwegen te vergroten. Nederland wil met hen toenadering zoeken om het werk van het Comité te verbreden en daarmee het voortbestaan te garanderen.

Verhoudingen in de IWC

De stemverhoudingen van de landen vóór en tegen de jacht zijn ongeveer 50–50%. Een besluit over onderwerpen als het moratorium vereist een drievierde meerderheid. Naar verwachting zal daarom over het moratorium geen wijziging worden doorgevoerd. Het is mogelijk dat op het laatste moment een aantal nieuwe landen tot de IWC toetreedt. Van de EU-lidstaten die nog geen lid zijn van de IWC is voorlopig bekend dat Polen, Estland en Letland aan hun toetreding werken. Roemenië is onlangs toegetreden. Deze landen zijn tegen de walvisjacht. Verder is Congo (DRC) toegetreden en kan het zijn dat een aantal van de volgende landen dit jaar nog toetreedt, die vermoedelijk vóór de walvisjacht zijn: Angola, Equatorial Guinea, Malawi en Sao Tome & Principe.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
G. Verburg